Prima instanţă: Judecătoria Chişinău, sediul Centru (jud. Natalia Lupașcu)
Dosarul nr. 2a-1064/24
(2-22077172-02-2a-18032024)

D E C I Z I E

28 mai 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Diana Corlăteanu și Lucia Bagrin
Grefierii Iulius Șpac, Alina Dubenco

examinând, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelantul Ion Stati, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 5 decembrie 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Tatiana Stati împotriva lui Ion Stati privind încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor, și la acțiunea reconvențională înaintată de Ion Stati împotriva Tatianei Stati, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana mun. Chișinău privind modificarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere pentru copil minor și compensarea cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 1 iunie 2022, reclamanta Tatiana Stati, reprezentată de avocatul Vladislav Jian, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Stati privind încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor.

În motivarea cererii de chemare în judecată, a indicat că la 22 iulie 2016, a încheiat căsătorie cu pârâtul Ion Stati, care a fost înregistrată la OSC sectorul Centru, mun. Chișinău, fiind trecută în registrul actelor de stare civilă la nr. 279. Din căsătorie au un copil minor *****, născut la *****, care se află la întreținerea și în grija ei.
Susține că pârâtul Ion Stati, de la momentul întreruperii relațiilor de familie și pînă în prezent, nu contribuie sub nici o formă la întreținerea copilului, mai mult ține să sublinieze faptul că pârâtul la data de 11 mai 2021 a părăsit familia și de atunci nu a contribuit absolut cu nimic la întreținerea copilului, care se află la întreținerea exclusivă a ei.

Consideră că, deoarece pârâtul Ion Stati este angajat oficial *****, consideră că de la el urmează a fi încasată pensia de întreținere în mărime de 1/4 din salariu și alte venituri.
Astfel, atrage atenția asupra faptului că copilul se află la întreținerea exclusivă a reclamantei, totodată copilul are nevoi speciale, ceea ce implică cheltuieli de întreținere suplimentare, deoarece are probleme de sănătate și permanent suportă pe lângă cheltuielile de întreținere și cheltuieli de tratament. Motive pentru care, solicită încasarea de la pârâtul Ion Stati, în beneficiul reclamantei Tatiana Stati, a pensiei de întreținere a copilului minor *****, născut la *****, în mărime de ¼ din salariu și alte venituri ale pârâtului.
La 12 iunie 2023, reprezentantul reclamantei a depus cerere privind majorarea pretențiilor din acțiune invocând că copilul *****, născut la *****, are nevoi speciale, ceea ce este cunoscut și de către pârât, reclamanta suportă lunar cheltuieli pentru specialiști în mărime de 340 euro, din aceste motive, consideră că pârâtul urmează să achite lunar ½ din aceste cheltuieli, ceea ce constituie 170 euro.

2. La 30 ianuarie 2023 în cadrul ședinței de judecată, avocatul Valeriu Pelin, ce acționează în interesele pârâtului Ion Stati, a înaintat acțiunea reconvențională împotriva Tatianei Stati, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana mun. Chișinău, privind modificarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere pentru copil minor și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.37-38, 51).

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 februarie 2022, părțile au divorțat și domiciliul copilului minor a fost determinat cu mama, Tatiana Stati. Or, Ion Stati și reclamanta inițial s-au înțeles ca domiciliul fiului minor să fie stabilit cu mama, cu condiția că ea va avea grijă de el cu privire la tratamentul medical, de care fiul are nevoie.
Notează că își iubește mult fiul și este în relații bune tată-fiu. Afară de aceasta, participă la educația copilului, însă în măsura în care îi permite reclamanta.
Menționează că de către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului a fost stabilit un orar de întrevederi cu copilul și când se vede cu copilul, deseori observă că fiul lor minor nu era îngrijit cum se cuvine. Din acest motiv, solicită ca fiul minor *****, născut la *****, să fie transmis la educația și întreținerea sa și Ion Stati, *****, să-i acorde ajutorul medical necesar zi de zi și va putea să evalueze real starea sănătății lui și în caz de necesitate să se adreseze la timp la specialiștii de care va avea nevoie copilul.
Consideră că prin faptul că reclamanta Tatiana Stati solicită încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor, nu înseamnă că această pensie va fi folosită anume pentru întreținerea fiului lor minor.

Astfel, susține că, din motiv că reclamanta nu-i poartă în modul cuvenit de grijă copilului și starea sănătății fiului lor s-a înrăutățit, conducându-se cu art. 63 din Codul familiei, articolelor 166 167, 172, 206 alin. (1) din Codul de procedură civilă, solicită să fie modificat domiciliul copilului minor *****, născut la *****, stabilit anterior prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 februarie 2022 și să fie determinat cu tatăl Ion Stati; să fie încasată de la Tatiana Stati, în beneficiul lui Ion Stati, pensia de întreținere a copilului minor *****, născut la *****, în mărime de 1100 lei lunar.

Poziția instanței de fond:

3. Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 5 decembrie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Stati. S-a încasat de la Ion Stati, în beneficiul Tatianei Stati, pensia pentru întreținerea copilului minor *****, născut la *****, în mărime de ¼ din salariul şi/sau din alte venituri, începând cu data înaintării acțiunii în judecată – 1 iunie 2022 şi până la atingerea majoratului. S-a încasat de la Ion Stati, în beneficiul Tatianei Stati, suma de 585 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, cerințele s-au respins ca neîntemeiate. S-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională depusă de Ion Stati. S-a încasat de la Ion Stati, în beneficiul statului, taxa de stat în suma de 837 lei.

Solicitarea apelantului:

4. Nefiind de acord cu soluția primei instanţe, la 2 ianuarie 2024, apelantul Ion Stati, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 5 decembrie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii reconvenționale.
5. La fel, nefiind de acord cu soluția primei instanţe, la 4 ianuarie 2024 prin intermediul poștei electronice, apelanta Tatiana Stati, reprezentată de avocatul Vladislav Jian, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 5 decembrie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.
6. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ion Țurcan în mod automat-aleatoriu la 18 martie 2024.
7. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2024, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelantul Ion Stati, reprezentat de avocatul Valeriu

Pelin. S-a comunicat apelantului Ion Stati despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate, dovezii de plată a taxei de timbru de 200 lei și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 500 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

8. La 17 mai 2024, apelantul Ion Stati a prezentat ordine de plată a taxei de stat și a taxei de timbru, iar la 20 mai 2024 a prezentat apelul motivat, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel, dat fiind faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2024, a fot recepționată la 9 mai 2024, fapt confirmat prin extrasul de pe poșta electronică (f.d.133).
9. Prin încheierea din 10 mai 2024 a Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, Ghenadie Mîra, s-a dispus redistribuirea cauzei.
10. Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu pe data de 9 iulie 2024.
11. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 17 iulie 2024, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de apelanta Tatiana Stati, reprezentată de avocatul Vladislav Jian. S-a acordat apelantei Tatiana Stati, reprezentată de avocatul Vladislav Jian, un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea în secția civilă din cadrul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău a cererii de apel nemotivate în original și semnată, a apelului motivat, cu indicarea motivelor de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, a dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200,00 lei. S-a explicat apelantei și reprezentantului său, că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1^1) din Codul de procedură civilă.
12. Iar prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 24 septembrie 2024, s-a restituit cererea de apel depusă de apelanta Tatiana Stati, reprezentată de avocatul Vladislav Jian, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanţei de apel, expuse în încheierea Curţii de Apel Chişinău emisă la 17 iulie 2024.
13. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 24 septembrie 2024, s-a acceptat spre examinare cererea de apel depusă de apelantul Ion Stati, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin.

Argumentele părţilor:

14. În motivarea apelului declarat de apelantul Ion Stati, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, fiind pasibilă de a fi casată.

Punctează că instanţa de fond a stabilit încasarea pensiei de întreţinere pentru *****, născut la *****, în mărime de ¼ din salariul lui Ion Stati, neluând în

considerare faptul, că Tatiana Stati primește pentru copil indemnizații şi materiale *în* *****, unde sumele date sunt mari. Însă Ion Stati s-a căsătorit cu Cristina Stati (Ilieş), care este invalid de gradul doi şi nu lucrează, are la întreţinere 3 copii şi toate aceste 4 persoane sunt la întreţinerea lui Ion Stati.
Afirmă că în instanţa de fond au fost prezentate documentele care demonstrează că la întreţinerea lui Ion Stati, se află şi fiica minoră *****, Ion Stati îi achită pensia de întreţinere, deci conform art. 75 alin. (1) din Codul familiei, pentru 2 copii se încasează 1/3 din salariu, astfel pentru fiul minor *****, născut la *****, poate fi încasată suma în mărime de 1/6 din salariu. În așa fel, la întreţinerea lui Ion Stati, se află 5 persoane şi fiul *****, născut la *****, a 6 persoană. Conform legislației la stabilirea mărimii pensiei de întreţinere, se ia în considerație starea materială a părinților şi nu poate fi încasată o pensie mai mare de 50% din salariu (50% : 6 = 8,33 %, dar nicidecum numai fiului *****, născut la ***** - 25 %), or, conform legislației toți copiii (ca persoane cele mai vulnerabile) sunt egali în fața legii şi au aceleași drepturi şi îndestularea necesităților lor sunt reprezentate prin părinți (reprezentanții lor legali). Acest principiu este proclamat şi în Convenția cu privire la Drepturile Copilului (adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989, Republica Moldova a aderat la Convenție în anul 1993). La fel, indică că, nu este clar cum instanța de fond a calculat taxa de stat și cheltuielile de judecată.
Consideră că neîntemeiat a fost respinsă acţiunea reconvențională a lui Ion Stati privind transmiterea copilului minor, *****, născut la *****, la întreţinerea și educația lui şi modificarea hotărârii privind stabilirea domiciliului copilului minor *****, născut la *****, cu tatăl copilului, Ion Stati. Indică că, atunci când se vedea cu copilul său, deseori observa că ultimul nu este îngrijit cum se cuvine, motiv din care a solicitat modificarea domiciliului copilului minor.
Menționează că copilul minor, *****, născut la *****, se află *în* ***** nelegitim, fără consimțământul tatălui copilului, fiind lipsit de dreptul de a se vedea cu copilul de a-l educa, de a şti ce aptitudini are copilul şi cu ce îi place să se ocupe (sport, muzică, dansuri, etc.). Mai mult, prin faptul că Tatiana Stati solicită încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor, nu înseamnă că această pensie de întreţinere a copilului minor va fi folosită anume pentru întreţinerea lui *****, născut la *****.
Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie satisfăcută acțiunea reconvențională depusă de Ion Stati.

15. În şedinţa instanței de apel, apelantul Ion Stati și reprezentantul său avocatul Valeriu Pelin, au solicitat admiterea cererii de apel cu motivele de fapt și de drept invocate în instrumentul de atac.

Avocatul Doina Ioana Străisteanu, ce acționează în interesele intimatei Tatiana Stati, în ședința instanței de apel, a solicitat respingerea cererii de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond, reiterând integral argumentele expuse în poziția scrisă prezentată în cadrul ședinței.

Aprecierea instanţei de apel:

16. Audiind participanții la proces, analizând şi studiind materialele cauzei, Colegiul atestă că apelul este drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.
17. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelantul respectând acest termen.
18. În conformitate cu art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.
19. Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluţionarea prezentei cauze (*a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98*).
20. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
21. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
22. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.
23. Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanţa de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.
24. Colegiul Civil reține că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să

examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (*Hiro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).

25. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.
26. Instanţa de apel menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
27. În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
28. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.
29. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că Tatiana Stati și Ion Stati, au fost în căsătorie din care a rezultat copilul minor *****, născut la *****, fapt confirmat prin certificatul de naștere (f.d.6).
30. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 februarie 2022, a fost desfăcută căsătoria dintre Tatiana Stati și Ion Stati, fiind stabilit domiciliul copilului minor *****, născut la *****, cu mama Tatiana Stati (f.d.7).
31. Invocând faptul că Ion Stati nu contribuie la creșterea și întreținerea copilului minor, la 1 iunie 2022, Tatiana Stati, reprezentată de avocatul Vladislav Jian, a depus cerere de chemare în judecată, *ulterior concretizată*, împotriva lui Ion Stati privind încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor în mărime

de ¼ din salariu și alte venituri ale pârâtului, precum și a sumei de 170 euro ce constituie cheltuieli suplimentare.

32. La 30 ianuarie 2023 în cadrul ședinței de judecată, avocatul Valeriu Pelin, ce acționează în interesele lui Ion Stati, a înaintat acțiunea reconvențională împotriva Tatianei Stati, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana mun. Chișinău, privind modificarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere pentru copil minor și compensarea cheltuielilor de judecată.
33. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 5 decembrie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Stati. S-a încasat de la Ion Stati, în beneficiul Tatianei Stati, pensia pentru întreținerea copilului minor *****, născut la *****, în mărime de ¼ din salariul şi/sau din alte venituri, începând cu data înaintării acțiunii în judecată – 1 iunie 2022 şi până la atingerea majoratului. S-a încasat de la Ion Stati, în beneficiul Tatianei Stati, suma de 585 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, cerințele s-au respins ca neîntemeiate. S-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională depusă de Ion Stati. S-a încasat de la Ion Stati, în beneficiul statului, taxa de stat în suma de 837 lei.
34. Nefiind de acord cu soluția primei instanţe, la 2 ianuarie 2024, apelantul Ion Stati, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 5 decembrie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii reconvenționale.
35. La fel, nefiind de acord cu soluția primei instanţe, la 4 ianuarie 2024 prin intermediul poștei electronice, apelanta Tatiana Stati, reprezentată de avocatul Vladislav Jian, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 5 decembrie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii. Cerere de apel care a fost restituită prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 24 septembrie 2024, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanţei de apel, expuse în încheierea Curţii de Apel Chişinău emisă la 17 iulie 2024.
36. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel declarată de Ion Stati şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că soluţia instanţei de fond este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.
37. În corespundere cu prevederile art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru

Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

38. În baza prevederilor art. 58 alin. (1) din Codul familiei, părinții au drepturi şi obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.
39. Conform prevederilor art. 18 alin. (1) al Legii privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, legiuitorul prevede expres că, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.
40. Prin titlul IV, din Codul familiei legiuitorul a instituit obligația de întreținere dintre membrii familiei, în special capitolul 12 a reglementat obligația de întreținere dintre părinți și copii.
41. Colegiul remarcă că, dezacordul apelantului Ion Stati cu hotărârea atacată, se reduce la admiterea acțiunii depuse de Tatiana Stati privind încasarea pensiei de întreținere în mărime de ¼ din salariul şi/sau din alte venituri, începând cu data înaintării acțiunii în judecată – 1 iunie 2022 şi până la atingerea majoratului, precum și în partea respingerii acțiunii reconvenționale depuse de Ion Stati privind modificarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere pentru copil minor și compensarea cheltuielilor de judecată, cu respingerea cerinței Tatianei Stati privind încasarea sumei de 170 euro ce constituie cheltuieli suplimentare, apelantul Ion Stati fiind de acord.
42. ***Cu referire la acțiunea reconvențională depusă de Ion Stati*** privind modificarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere pentru copil minor și compensarea cheltuielilor de judecată, Colegiul constată că instanța de fond just a respins acțiunea reconvențională, din următoarele considerente.
43. Colegiul reține că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 februarie 2022, a fost desfăcută căsătoria dintre Tatiana Stati și Ion Stati, fiind stabilit domiciliul copilului minor *****, născut la *****, cu mama Tatiana Stati (f.d.7).
44. Potrivit declarațiilor părților, se constată că în prezent Tatiana Stati și copilul minor *****, născut la *****, nu locuiesc pe teritoriul Republicii Moldova, revin în țară ocazional, în vacanță, fiind stabiliți în *****. Iar tata copilului, titularul acțiunii reconvenționale Ion Stati, locuiește în *****, este angajat în cadrul *****.

45. Conform prevederilor art. 63 din Codul familiei privind domiciliul copilului:

(1) În cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor.

(1^1) În cazul în care părinţii locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinţi vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabileşte prin acordul părinţilor.

(2) Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.)

(3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, care va conţine, după caz, şi informaţia disponibilă privind actele de violenţă în această familie şi persoana agresorului familial.

(4) În cazul în care lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, până la stabilirea acestuia de către instanţa de judecată, domiciliul copilului este considerat domiciliul părintelui cu care acesta locuieşte permanent.

(5) În cazul indicat la alin.(4), părintele care locuieşte separat de copil are dreptul să petreacă timpul cu copilul la domiciliul său, dacă aceasta nu contravine interesului superior al copilului, luându-se în consideraţie vârsta copilului, proximitatea domiciliului părintelui care locuieşte separat, frecventarea studiilor/participarea la activităţi extraşcolare, conform unui program stabilit de autoritatea tutelară teritorială.

46. Colegiul reține că art. 64 alin. (1) din Codul familiei, părintele care locuieşte împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil şi celălalt părinte care locuieşte separat, cu excepţia cazurilor cînd comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică şi psihică.

47. Conform prevederilor art. 19 din Convenția cu privire la drepturile copilului, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței acestora, exceptând situația în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi cu respectarea legilor şi a

procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului. O astfel de decizie poate deveni necesară în cazuri particulare cum ar fi, de exemplu, în cazul copiilor maltratați sau neglijați de părinți sau în cazul în care părinții trăiesc separat şi se impune luarea unei hotărâri cu privire la locul de reședință a copilului.

48. În cazul examinării litigiilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor în cazul în care părinții locuiesc separat, să se țină cont exclusiv de interesul superior al copilului.
49. Distinct din cele constatate, Colegiul remarcă că, instanța de fond just a respins acțiunea reconvențională reținând că la încredințarea copiilor minori, condiția esențială de care instanța judecătorească are îndatorirea să se pronunțe, constă în interesul superior al copilului, interes ce urmează a fi stabilit prin examinarea tuturor criteriilor consacrate în acest domeniu.
50. La acest compartiment, Colegiul constată că instanța de fond just a apreciat critic argumentul apelantului Ion Stati, invocat atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, precum că atunci când se vede cu copilul, deseori observă că *****, născut la ***** nu este îngrijit cum se cuvine, susținând că starea de sănătate a copilului se agravează din motiv că fosta soție nu-i acordă ajutorul medical necesar zi de zi și doar Ion Stati, *****, va putea să evalueze real starea sănătății lui și în caz de necesitate să se adreseze la timp la specialiștii de care va avea nevoie copilul.
51. Colegiul remarcă că, potrivit declarațiilor ambelor părți în proces, copilul minor *****, născut la *****, este diagnosticat cu *****, având nevoie de o atenție mai specială la creștere. La fel, Tatiana Stati a comunicat că în prezent copilul urmează terapia pe baza Analizei Comportamentale Aplicate (ABA), fapt care nu a fost negat nici de Ion Stati.
52. La fel, în instanța de fond, Ion Stati a confirmat că pînă la desfacerea căsătoriei, toți membrii familiei au fost stabiliți *în* *****, iar după divorț el s-a întors în Republica Moldova.
53. Respectiv, la acest compartiment, Colegiul atestă că instanța de fond just a conchis că copilul minor *****, născut la *****, majoritatea timpului a fost împreună cu mama, locuind *în* *****, iar Tatiana Stati cu certitudine întreprinde acțiuni necesare pentru asigurarea unei dezvoltări optime al copilului minor, or, copilul urmează tratamentul şi terapia adecvată pentru un parcurs optim spre recuperare.
54. Concomitent, potrivit materialelor cauzei, se confirmă faptul că Tatiana Stati a suportat cheltuieli pentru servicii de asistența educațională sub supraveghere, lunar în suma de 340 euro (f.d.86-91).
55. Dispunând respingerea cererii de apel, Colegiul constată că apelantul nu a prezentat nici o probă în vederea susținerii ipotezei că *****, născut la *****

nu este îngrijit sau că starea de sănătate a copilului s-ar agrava din cauza lipsei unei atitudini responsabile a mamei Tatiana Stati față de obligațiile sale de părinte, inclusiv prin neefectuarea unor tratamente.

56. În aceeași ordine de idei, Colegiul atestă că instanța de fond dispunând respingerea acțiunii reconvenționale, just a reținut și faptul că stabilirea domiciliului fiului minor cu mama, nu împiedică pe Ion Stati de a-şi exercita drepturile sale în calitate de tată al copilului, or, copilul are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele, precum și cu alte persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament.
57. Distinct din cele constatate, Colegiul atestă că la caz, nu au fost prezentate probe care să ateste că Tatiana Stati ar exercita în mod abuziv drepturile/obligațiile de educație a copilului *****, născut la *****. Respectiv, Colegiul atestă că ținând cont de interesul superior al copilului, existența unei hotărâri judecătorești prin care a fost stabilit domiciliul cu mama și lipsa de probe ce ar determina schimbarea domiciliului copilului minor și respectiv, stabilirea pensiei de întreținere, instanța de fond just a considerat că la caz nu sunt întrunite prevederile legale privind schimbarea domiciliului copilului minor *****, născut la *****, fapt ce determină respingerea acțiunii reconvenționale depuse de Ion Stati.
58. ***Cu referire la capătul de cerere privind încasarea pensiei de întreținere de la Ion Stati,*** Colegiul constată că instanța de fond just a admis acest capăt de cerere, dispunând spre încasare de la Ion Stati, în beneficiul Tatianei Stati, pensia pentru întreținerea copilului minor *****, născut la *****, în mărime de ¼ din salariul şi/sau din alte venituri, începând cu data înaintării acțiunii în judecată – 1 iunie 2022 şi până la atingerea majoratului, din următoarele considerente.
59. Astfel, potrivit prevederilor art. 74 alin. (1) din Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Alin. (2) prevede modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Iar potrivit alin. (3), dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.
60. Colegiul reţine că conform art. 75 alin. (1) din Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Alin. (2) prevede că cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte

circumstanţe importante. Iar potrivit alin. (3), în cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alţii – cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.

61. În conformitate cu prevederile art. 76 alin. (1) din Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Iar potrivit alin. (2), cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.
62. Colegiul notează că potrivit pct. 4 al hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, privind practica judiciară de soluționare de către instanţele judecătoreşti a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreţinere pentru copii şi alţi membri ai familiei, prevede că, conform art. 75 Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante. Fiind vorba de încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor într-o cotă stabilită de dispoziţiile art.75 Codul familiei, din care rezultă că pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariu şi/sau din alte venituri ale pârâtului, încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri poate avea loc numai în cazul în care pârâtul este angajat în câmpul muncii, având un loc de muncă de bază şi, după caz, altul ocupat prin cumul, dispune de un salariu stabil şi/sau alte venituri, cu prezentarea actelor ce confirmă mărimea salariului şi/sau alte venituri ale sale.
63. În cazul în care lipsesc date despre locul de muncă de bază a pârâtului, despre salariul şi/sau alte venituri ale ultimului, sau în cazul în care pe parcursul examinării cauzei sânt prezentate date cu privire la aceea că pârâtul nu este încadrat în câmpul muncii, cu toate că reclamantul a solicitat încasarea pensiei

de întreţinere sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, instanţele judecătoreşti urmează să dispună încasarea pensia de întreţinere pentru copilul minor, conform prevederilor art.76 alin.(1) Codul familiei, într-o sumă bănească fixă.

64. În acest sens, nu va fi considerat că, la pronunțarea hotărârii, instanţa judecătorească a depășit limitele pretenţiilor înaintate de reclamant, deoarece pretenția înaintată de către reclamant ține de încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor, iar în conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.
65. Totodată, în cazul în care pe parcursul examinării cauzei se va stabili că încasarea pensiei de întreţinere sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar.
66. În baza prevederilor pct. 5 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, privind practica judiciară de soluţionare de către instanţele judecătoreşti a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreţinere pentru copii şi alţi membri ai familiei, potrivit art.76 alin.(1) Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.
67. Instanța de apel reține că, în speță, pensia pentru întreținerea copilului minor ******, născut la ******, în mărime de ¼ din salariul şi/sau din alte venituri, începând cu data înaintării acțiunii în judecată – 1 iunie 2022 şi până la atingerea majoratului, care a fost dispusă spre încasare de prima instanță, este justificată şi nu urmează a fi modificată.
68. Instanța de fapt ține cont și de aportul fiecăruia din părinți, toate obligațiile zilnice ce țin de educația, grija, protecția copilului, timpul necesar de acordat copilului zilnic ține de mama – intimată, cu atât mai mult că ******, născut la ******, este de vârstă fragedă și are nevoi speciale, ceea ce implică cheltuieli de întreținere suplimentare.

69. Potrivit art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statuează că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.
70. Conform clauzelor cu caracter de recomandare, expuse în Hotărârea Plenului CSJ nr.4 din 15 aprilie 2013 ”la încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor se va lua în considerare, ca circumstanţă stabilită, informația prezentată de Biroul Naţional de Statistică despre valoarea minimului de existenţă pentru un copil şi nu informaţia despre salariul mediu lunar al unui lucrător sau informaţia cu privire la mărimea minimului de existenţă, deoarece pensia se încasează pentru întreţinerea copilului minor. Totodată, la stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copilul minor, instanţele judecătoreşti vor ţine cont şi de dispoziţiile art.58 alin. (1) şi art.74 alin. (1) Codul familiei, care expres prevăd că „*părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat”.* Tot aceste dispoziţii se conţin şi în art.18 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, care prevede că „*ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia* ”.
71. Colegiul atrage atenția că întreţinerea unui copil nu presupune doar asigurarea materială a acestuia, ci şi educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială, tratarea lui în caz de îmbolnăvire (la caz copilul *****, născut la ***** este diagnosticat cu *****), ***ceea ce implică cheltuieli suplimentare, eforturi şi stres din partea părintelui căruia i-a fost lăsat spre domiciliere şi îngrijire copilul.***
72. Astfel, reieșind din obligația ambilor părinți de a își întreține copii minori, instanța de fond just a ajuns la concluzia de a încasa de la Ion Stati, în beneficiul Tatianei Stati, pensie de întreținere pentru copilul minor *****, *născut la* *****, în mărime de ¼ din salariul și/sau din alte venituri, începând cu data înaintării acțiunii în judecată – 1 iunie 2022 şi până la atingerea majoratului.
73. Respingând apelul instanța de apel pune în evidență faptul că instanța de fond corect a argumentat și a reieșit concret din situația materială reală a părinților, iar apelantul Ion Stati, nu a prezentat alte probe întru combaterea poziției

Tatianei Stati.

74. Colegiul apreciază critic argumentul apelantului, precum că instanța de fond nu a luat în considerare că Ion Stati mai are la întreținere încă un copil minor, precum și soția care este invalid de gradul doi și nu lucrează, precum și cei trei copii ai ei, toți fiind la întreținerea lui Ion Stati. Această argumentare fiind vădit eronată și nefundamentată juridic, constituind o încercare de a eluda obligația legală clară și personală ce îi revine în calitate de părinte biologic al minorului *****, născut la *****.
75. La acest compartiment, în lipsa unor dovezi concludente privind situația financiară reală a apelantului, instanța apreciază declarațiile apelantului ca fiind declarative, care nu reflectă în totalitate veniturile efectiv realizate.
76. Colegiul punctează că potrivit prevederilor legale, părinții sunt obligați să întrețină copiii lor minori, indiferent de numărul acestora și de situația familială ulterioară, inclusiv recăsătorirea.
77. Faptul că tatăl, Ion Stati, are la întreținere și un alt copil față de care achită pensie alimentară, precum și că s-a recăsătorit cu o persoană care are alți trei copii, nu-l exonerează de obligația legală de a contribui în mod proporțional la întreținerea copilului său biologic, *****, născut la *****.
78. Instanța mai notează că legislația nu prevede o diminuare automată a cuantumului pensiei de întreținere în cazul existenței altor persoane aflate în întreținerea debitorului, ci doar posibilitatea de a analiza situația financiară generală a acestuia, inclusiv capacitatea de muncă, veniturile reale și nevoile copilului beneficiar. În speță, nu s-a făcut dovada că Ion Stati nu ar putea asigura întreținerea copilului său minor în cuantum de ¼ din venitul său lunar.
79. De asemenea, trebuie de subliniat că *****, născut la ***** este un copil diagnosticat cu *****, ceea ce impune o grijă și cheltuieli suplimentare pentru terapie, educație specială și îngrijire constantă. Acest fapt justifică pe deplin menținerea pensiei de întreținere în cuantumul stabilit de instanța de fond, neexistând motive temeinice pentru diminuarea acesteia.
80. În conformitate cu jurisprudența constantă a instanțelor naționale și internaționale, inclusiv a Curții Europene a Drepturilor Omului, interesul superior al copilului este primordial și prevalează asupra intereselor patrimoniale ale părinților sau noii familii a acestora.
81. În concluzie, având în vedere toate cele expuse, instanța reține că apelul declarat de Ion Stati este nefondat și urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe.
82. Concomitent, Colegiul remarcă principiul proporționalității obligației de întreținere. Astfel, obligația de întreținere a copilului minor nu poate fi redusă doar pentru că părintele are alte obligații financiare, or, pensia de întreținere se stabilește proporțional cu venitul lunar al părintelui, iar cuantumul de ¼

pentru un copil este expres prevăzut de lege și constituie o normă orientativă cu caracter general, aplicabilă în lipsa unui acord între părți.

83. Colegiul subliniază că recăsătorirea este o alegere personală, nu o justificare legală. Prin urmare, reorganizarea vieții personale a lui Ion Stati, inclusiv prin recăsătorire cu o persoană care are alți copii, nu generează o diminuare a obligației legale față de propriii copii biologici. Astfel, instanța reține că obligațiile asumate voluntar printr-o nouă căsătorie nu pot prevala asupra obligației legale de întreținere a propriului copil.
84. La caz, Ion Stati nu a prezentat instanței dovezi convingătoare că nu ar putea achita pensia în cuantumul de ¼ din salariu. Dimpotrivă, el este angajat în câmpul muncii în Republica Moldova și nu a făcut dovada unui venit precar sau a unei stări de sănătate care i-ar limita capacitatea de muncă.
85. În mod distinct, Colegiul reține nevoile speciale ale copilului *****, născut la ***** (*****), care necesită îngrijiri medicale și educaționale speciale din cauza diagnosticului. Această situație impune costuri crescute și un efort financiar considerabil din partea părintelui care îl are în grijă zilnic, în speță mama Tatiana Stati. Astfel, obligația tatălui trebuie privită nu doar ca una legală, ci și ca una morală și umană, cu un caracter imperativ sporit.
86. Dispunând respingerea cererii de apel depusă de apelantul Ion Stati, Colegiul reține că în toate cauzele ce privesc copiii, instanța este obligată să dea prioritate interesului superior al copilului, conform art. 3 din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, ratificată de Republica Moldova. Acest principiu impune ca nevoile copilului să fie satisfăcute în mod prioritar față de cele ale adultului, mai ales când este vorba de supraviețuirea, sănătatea și dezvoltarea copilului.
87. Concomitent, Colegiul subliniază că în practică, pensia de întreținere nu acoperă decât o mică parte din cheltuielile reale ale unui copil, mai ales în cazul în care acesta are nevoi speciale. Tatăl nu este prejudiciat prin această contribuție proporțională, întrucât nu i se solicită întreținerea integrală a copilului, ci doar partea sa legală, prevăzută de lege.
88. În concluzie, criticile apelului se dovedesc nefondate, iar hotărârea instanței de fond urmează a fi menținută în întregime, întrucât corespunde exigențelor legii și interesului superior al copilului minor *****, *născut la* *****.
89. Concomitent, conform prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
90. Conform prevederilor art. 90 din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: a) sumele plătite martorilor, interpreţilor, experţilor şi specialiştilor; b) cheltuielile de efectuare a cercetărilor la faţa locului; c) cheltuielile de înştiinţare şi chemare a părţilor în judecată; d)

cheltuielile de transport şi de cazare suportate de părţi şi de alţi participanţi la proces în legătură cu prezentarea lor în instanţă; e) cheltuielile suportate de cetăţenii străini şi de apatrizi în legătură cu plata interpretului dacă tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel; f) cheltuielile de căutare a pîrîtului; g) cheltuielile de efectuare a expertizei; h) cheltuielile de executare a actelor judiciare; i) cheltuielile de asistenţă juridică; j) cheltuielile de declarare a insolvabilităţii; k) compensaţiile pentru timpul de muncă pierdut; l) alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanţii la proces.

91. Conform prevederilor art. 94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.
92. În așa împrejurări, reținând dispozițiile sus menționate, în legătură cu faptul că cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Stati, a fost admisă parțial, Colegiul constată că instanța de fond just a admis pretenția privind compensarea cheltuielilor de judecată.
93. În această ordine de idei, Colegiul apreciază cu certitudine caracterul formal al argumentelor apelantului Ion Stati, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste argumente nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile.
94. La caz, instanța de fond just a soluționat cauza, a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluţionarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces.
95. În această ordine de idei, în viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantul Ion Stati, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speţei.
96. În final, instanţa de apel subliniază că, contrar prevederilor articolelor 118, 121 Cod de procedură civilă, apelantul Ion Stati, în fața instanţei de fond, nu a adus careva probe în susținerea poziției sale și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței.
97. În plus, este important de remarcat faptul că apelantul, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le

prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

98. În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanțe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de apelantul Ion Stati, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 5 decembrie 2023.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul: Ana Panov

Judecătorii: Diana Corlăteanu

Lucia Bagrin